

Capitolul 3. Auditul administrativ

Administrația publică în unitățile administrativ-teritoriale din PC se organizează și funcționează în temeiul principiilor autonomiei locale, descentralizării serviciilor publice, eligibilității autorităților administrației publice locale, legalității și al consultării cetățenilor în soluționarea problemelor locale de interes deosebit. Structura organizatorică a administrațiilor publice locale reprezintă formalizarea și repartizarea misiunilor și funcțiilor între diferite subansamble (Direcții, Departamente, Servicii, Birouri, etc.) definite cu această ocazie, precum și relațiile stabilite între subansamblele în cauză. Organigrama este reprezentarea vizuală a structurii organizatorice.

Primarul, viceprimarul (viceprimarii), secretarul, împreună cu aparatul de specialitate al primarului, constituie o structură funcțională cu activitate permanentă, denumită **Primăria**, care duce la îndeplinire hotărârile Consiliului Local și dispozițiile primarului, soluționând problemele curente ale colectivității locale. Misiunea sau scopul Primăriei rezidă deci în soluționarea și gestionarea, în numele și în interesul colectivității locale pe care o reprezintă, a treburilor publice, în condițiile legii.

În administrația publică locală, primarul îndeplinește o funcție de autoritate publică. El este șeful administrației publice locale și al aparatului de specialitate al autorității administrației publice locale, pe care îl conduce și îl controlează. Primarul răspunde de buna funcționare a administrației publice locale, în condițiile legii și reprezintă unitatea administrativ-teritorială în relațiile cu alte autorități publice, cu persoanele fizice sau juridice române sau străine, precum și în justiție.

În exercitarea atribuțiilor sale, primarul emite dispoziții cu caracter normativ sau individual. Acestea devin executorii numai după ce sunt aduse la cunoștința publică sau după ce au fost comunicate persoanelor interesate, după caz.

În calitate de reprezentant al statului, primarul poate solicita, inclusiv prin intermediul prefectului, în condițiile legii, sprijinul conducătorilor serviciilor publice deconcentrate ale ministerelor și ale celorlalte organe de specialitate ale administrației publice centrale, dacă sarcinile ce îi revin nu pot fi rezolvate prin aparatul de specialitate.

Primarul este răspunzător de asigurarea ordinii publice și liniștii locuitorilor, prin intermediul poliției, jandarmeriei, gardienilor publici, pompierilor și unităților de protecție civilă, care au obligația să răspundă solicitărilor sale, în condițiile legii. În acest sens, el va lua măsuri de interdicție sau de suspendare a spectacolelor, reprezentațiilor sau a altor manifestări publice care contravin ordinii de drept ori atentează la bunele moravuri, la ordinea și liniștea publică.

În municipiul Timișoara, administrația publică este organizată și funcționează potrivit prevederilor Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și în conformitate cu hotărârile Consiliului Local al Municipiului Timișoara privind aprobarea organigramei și numărului de posturi ale aparatului propriu de specialitate. Municipiul Timișoara are un primar și 2 viceprimari, aleși în condițiile legii pe o perioadă de 4 ani.

Structura organizatorică a Primăriei Municipiului Timișoara cuprinde opt direcții, având în subordine mai multe servicii, birouri și compartimente. Direcțiile, serviciile, birourile și compartimentele care intră în alcătuirea aparatului de specialitate al Primarului Municipiului Timișoara sunt următoarele: **Direcția Secretariat General; Direcția de Mediu; Direcția Clădiri, Terenuri și Dotări Diverse; Direcția Tehnică; Direcția Economică; Direcția**

Urbanism; Direcția Dezvoltare; Direcția Comunicare. Numărul total de posturi din aparatul de specialitate al Primarului este de 574, din care 3 funcții de demnitate publică, 53 funcții de conducere și 518 de execuție.

Pe lângă acestea, sub autoritatea Primarului Municipiului Timișoara își desfășoară activitatea și alte instituții și servicii publice cu personalitate juridică: Direcția Fiscală, Direcția Poliția Locală, Direcția de Evidența Persoanei, Direcția de Asistență Socială, Căminul Pentru Pensionari, Serviciul Protecția Copilului și Familiei, Serviciul Protecția Persoanelor cu Handicap, Cantina de Ajutor Social, Centrul de Zi "Pentru Voi", Serviciul Public de Asistență Medicală Școlară, Spitalul Clinic Municipal de Urgență, Spitalul Clinic de Urgență Pentru Copii "Luis Țurcanu", Spitalul de Boli Infecțioase și Pneumoftiziologie "Victor Babeș", Casa de Cultură a Municipiului Timișoara, Teatrul Maghiar de Stat "Csiki Gergely", Teatrul German de Stat Timișoara, Filarmonica "Banatul" Timișoara.

Structura organizatorică a administrației publice **în comunele din arealul de influență** nu este atât de complexă, având în vedere numărul mult mai mic al locuitorilor precum și amploarea redusă a unor utilități.

Astfel, înființarea unor direcții nu este necesară, iar în unele cazuri serviciile oferite de acestea sunt înlocuite de o singură persoană (de exemplu, Direcția Dezvoltare este înlocuită de un *promotor local*, Direcția Comunicare de un *purtător de cuvânt*, serviciile de transport public local sau de furnizare a energiei termice nu există etc.).

Principalele domenii aflate sub administrarea autorităților publice locale sunt:

- a. planificarea urbană și gestionarea spațiilor verzi de interes local;
- b. conservarea, restaurarea și punerea în valoare a monumentelor istorice și de arhitectură, a parcurilor, grădinilor publice și rezervațiilor naturale
- c. punerea în valoare, în interesul comunității locale, a resurselor naturale de pe raza unității administrativ-teritoriale;
- d. colectarea și gestionarea deșeurilor menajere, inclusiv salubritatea și întreținerea terenurilor pentru depozitarea acestora;
- e. distribuirea apei potabile, construirea și întreținerea sistemelor de canalizare și de epurare a apelor uzate și pluviale;
- f. dezvoltarea și gestionarea rețelelor urbane de distribuire a gazelor și energiei termice;
- g. construcția, întreținerea și iluminarea străzilor și drumurilor publice locale;
- h. transportul public local;
- i. evidența persoanelor;
- j. amenajarea și întreținerea cimitirelor;
- k. administrarea bunurilor din domeniile public și privat locale;
- l. componenta imobiliară și baza materială a unităților școlare de nivel primar, gimnazial și liceal;
- m. construcția, gestionarea, întreținerea și echiparea instituțiilor preșcolare și extrașcolare;
- n. componenta imobiliară și baza materială a unor unități spitalicești și sanitare;
- o. serviciile sociale pentru protecția copilului, a persoanelor cu handicap, a persoanelor vârstnice, a familiei și a altor persoane sau grupuri aflate în nevoie socială;
- p. activități culturale, sportive, de recreere și pentru tineret, precum și planificarea, dezvoltarea și gestionarea infrastructurilor necesare acestor tipuri de activități;
- q. amenajarea piețelor agricole, a spațiilor comerciale, realizarea oricăror alte măsuri necesare pentru dezvoltarea economică a unității administrativ-teritoriale;

- r. instituirea și gestionarea întreprinderilor municipale și organizarea oricărei alte activități necesare dezvoltării economice a unității administrativ-teritoriale;
- s. locuințele sociale și celelalte unități locative aflate în proprietatea unității administrativ-teritoriale sau în administrarea sa;
- t. activitățile de administrație social-comunitară;
- u. situațiile de urgență și ordinea publică;
- v. serviciile de urgență de tip salvamont, salvamar și de prim ajutor.

Descentralizarea și autonomia locală reprezintă elemente constitutive ale oricărui stat democratic. Prin împărțirea puterii în stat între autoritățile centrale și cele locale devine posibilă respectarea specificului și a intereselor particulare ale județelor, orașelor și comunelor, iar cetățenilor li se acordă posibilități sporite de a se manifesta pe plan politic, economic și social. Administrația locală, prin caracterul său descentralizat, trebuie să-și delimiteze și să-și asume competențele exercitate pe proprie răspundere, în favoarea și la dispoziția populației.

Descentralizarea administrativă și a serviciilor publice reprezintă singura formă acceptabilă pentru asigurarea participării comunităților locale la viața politică, economică și socială a țării, reprezentând un proces continuu, progresiv, care evoluează odată cu extinderea capacității administrative a unităților administrativ-teritoriale, în vederea gestionării eficiente a serviciilor publice aflate în responsabilitatea acestora. Prin descentralizare, administrația publică devine mai eficientă și mai operativă, problemele care interesează populația se soluționează la nivele inferioare, în condiții de oportunitate și de operativitate sporită.

În administrația publică locală s-au produs schimbări majore în ceea ce privește autonomia locală, atât din punct de vedere al deciziei, cât și al resurselor financiare, ca urmare a apariției Legii 215/2001, privind administrația publică locală, dar și a OUG 45/2003 și apoi a Legii 273/2006 privind finanțele publice locale.

Descentralizarea administrației publice, reducerea birocrăției sau sporirea transparenței actului administrativ ar trebui să fie deziderate pe care orice autoritate publică să încerce să le atingă.

Calea cea mai eficientă de a realiza aceste obiective este informatizarea administrației, ceea ce înseamnă, înainte de toate, o mai bună comunicare între cetățeni și administrație, calea cea mai sigură înspre îndeplinirea principiului subsidiarității pe care se bazează autonomia locală.

În momentul de față, Primăria Municipiului Timișoara poate fi luată drept model de către multe din administrațiile publice din alte orașe ale României și din Europa și în ceea ce privește nivelul de informatizare pe care îl are. Acesta permite îmbunătățirea calității și diversificarea serviciilor oferite cetățenilor, maximizarea eficienței, creșterea transparenței activităților desfășurate de către personal, crearea de noi canale de acces și comunicare pentru cetățeni, companii și instituții, cu partajarea și diseminarea rapidă și sigură a informației, odată cu scăderea costului de comunicație.

Un sistem de informatizare implementat într-o instituție publică aduce beneficii majore, și anume:

- acces direct și instantaneu la informație;
- reducerea birocrăției și descongestionarea serviciilor publice;
- rezolvare rapidă și interactivă a problemelor și cererilor;
- scurtarea timpului procedurilor de rutină;
- reducerea timpului de așteptare și de acces la informație;

- reducerea cozilor și a blocajelor la ghișee;
- standardizarea procedurilor de lucru și consolidarea structurilor de date;
- creșterea încrederii cetățeanului în instituțiile și serviciile publice;
- promovarea culturii informatice în rândul cetățenilor;
- implicarea cetățenilor în actul decizional și procesul democratic;
- reducerea reală a costurilor interne.

Componentele sistemelor informatizate care funcționează în cadrul Primăriei Municipiului Timișoara, și beneficiile pe care acestea le aduc atât administrației publice locale cât și, mai ales, cetățeanului contribuabil sunt următoarele:

a. Sistemul Municipal de informare a cetățenilor (Kiosk.connect)

Prima rețea de infochioscuri din țară s-a realizat la Timișoara și a fost inaugurată în anul 2001. În 2003, această aplicație a primit marele premiu la Festivalul de Comunicare Digitală Internetics pentru cea mai bună rețea de infochioscuri. Kiosk.connect reprezintă o soluție de comunicare computerizată care, utilizând un terminal computerizat cu ecran tactil și o aplicație interactivă de tip info-chiosc, facilitează difuzarea informațiilor utile pentru cetățeni.

Infochioscurile sunt calculatoare instalate în spații publice, conectate cu serverul de portal al PMT și care pot fi folosite într-un mod foarte simplu și gratuit. Aplicația Kiosk.connect, printr-o grafică specifică echipamentelor Infokiosk, publică informații din baza de date a Primăriei Municipiului Timișoara. Astfel, prin simpla atingere a ecranului, se poate accesa harta online a Municipiului Timișoara, baza de date cu Hotărârile Consiliului Local, comunicate de presă dar și date generale despre istoria, cultura sau turismul în Timișoara. Prin intermediul infochioscurilor cetățenii pot obține informații despre principalele instituții din oraș, pot studia ghidul turistic al Timișoarei sau modul de organizare al regiilor autonome, Bugetul Local, Legi privind Administrația Publică și impozitele și taxele locale. De asemenea, pot fi accesate informații privind activitatea de blocare și ridicare a mașinilor, lucrări edilitare în execuție, programul de colectare a deșeurilor menajere, etc. Persoanele care apelează la infochioscuri pot afla cu ce mijloace de transport se pot deplasa din locul în care se află spre anumite obiective la care vor să ajungă. Pe o hartă a orașului este marcat vizibil amplasamentul infochioscului pe care îl accesează cel interesat, iar apoi este relevat pe ecran traseul mijloacelor de transport urban cu care cetățeanul poate ajunge în locul dorit, dar și stațiile de taxi cele mai apropiate.

b. Sistemul de informare și comunicare facil pentru cetățeni – panouri informative

Preocuparea permanentă a conducerii Primăriei Municipiului Timișoara este îmbunătățirea serviciilor publice electronice, oferite atât cetățenilor municipiului cât și persoanelor care vin sau tranzitează orașul Timișoara, și eficientizarea procesului de comunicare.

Primăria Timișoara a luat inițiativa amplasării, atât în cartierele cât și în punctele de mare interes ale orașului, a 29 de panouri informative cu afișaj electronic, conținând informații utile despre activitățile din oraș. Amplasarea panourilor informative de afișaj electronic vine în completarea elementelor de comunicare și interacțiune pe care municipalitatea le are cu cetățenii și se înscrie în Planul Integrat de Dezvoltare al “Polului de creștere Timișoara”.

Măsura vine în sprijinul ideilor promovate de Uniunea Europeană - de îmbunătățire a dialogului cetățenesc - și răspunde cererilor mai multor consilii consultative de cartier din Timișoara, de a spori transparența activității acestei instituții publice și a actelor decizionale. Prin amplasarea acestor panouri, s-a creat premisa ca cetățenii să afle în timp real și din sursă directă

informațiile care îi interesează, referitoare la cele expuse mai sus, dar și la o serie de alte evenimente socio-culturale care au loc în municipiul Timișoara.

c. Sistemul informațional de plată a taxelor și impozitelor locale

Primăria Timișoara este cea care a introdus - în premieră pentru România - plata taxelor și a impozitelor locale prin Internet, tocmai pentru a reduce cozile interminabile la ghișeele primăriei. Serviciul de plată online a impozitelor și taxelor locale funcționează într-un format ușor de accesat de către cetățeni.

Astfel, în prezent contribuabilii pot efectua toate operațiunile legate de informare și de achitare a impozitelor și taxelor locale în orice moment al zilei, fără a mai fi necesară deplasarea la sediul Direcției Fiscale a Municipiului Timișoara:

- prin accesarea rubricii de plată on-line pe site-ul Direcției Fiscale a Municipiului Timișoara www.dfmt.ro;
- prin sistemul național electronic de plată on-line a taxelor și impozitelor utilizând cardul bancar – SNEP (siteul www.ghiseul.ro).

De asemenea, plata impozitelor și taxelor locale poate fi efectuată și în numerar la casierile deschise la sediul Direcției Fiscale a Municipiului Timișoara și prin colaborare cu Poșta Română.

d. Portalul web al Primăriei Municipiului Timișoara (Portal.connect)

Aplicația Portal.connect e structurată în două componente aplicative distincte: aplicațiile front-office, accesibile utilizatorilor prin interfața portalului pe Internet, și aplicațiile back-office, care includ modulul de administrare (panoul administratorului). În funcție de diverse necesități, alte aplicații și baze de date sunt integrate în portal. Constituit din mai multe aplicații online ce au ca scop crearea unui mijloc de informare a cetățenilor, în timp real, despre activitățile administrației locale, acesta oferă servicii online gratuite, precum și crearea unei arhive de informații despre Timișoara, utile cetățenilor, turiștilor și oamenilor de afaceri.

Portalul web (partea publică) www.primariatm.ro este structurat pe trei secțiuni mari: Primăria, Monitorul online și Timișoara. Aceste secțiuni conțin o multitudine de informații, dar și modalități de interacționare cu cetățenii: sondaje online, plata taxelor și impozitelor online, formulare online, program de audiențe, informații de contact, hotărârile consiliului local, comunicate de presă, link-uri utile, informații de interes public, motoare de căutare, etc.

Dovada utilității acestui portal constă în faptul că site-ul www.primariatm.ro ocupă locul 46 în topul regional al audienței (conform www.trafic.ro, luna decembrie 2015)..

Portalul www.primariatm.ro a obținut de-a lungul timpului mai multe premii naționale și internaționale în domeniul informatizării.

e. Sistemul de management al documentelor (Dox.connect)

Dox.connect este o suită de aplicații cu funcționalități complete de management al documentelor și fluxurilor de lucru (workflow). Documentele pot avea diverse forme: documente pe hârtie, fișiere diverse, mail-uri, fax-uri. Acest sistem informatic a fost realizat pe platforma Lotus Notes Domino și urmărește „drumul hârtiilor” în cadrul instituției. Dox.connect gestionează unitar circuitul documentelor pe întreg parcursul de viață al acestora și asigură toate funcționalitățile standard cerute de un management corect, securizat și eficient al documentelor.

Sistemul de management al documentelor (Dox.connect) asigură preluarea, gestionarea și eliberarea electronică a documentelor de către Primăria Municipiului Timișoara. Acest lucru înseamnă că orice document (cereri, reclamații, sesizări) care intră în Primărie - prin registratura instituției, portal sau Call Center – se prelucrează unitar, termenele scadente sunt gestionate la

nivel de sarcini/rol sau chiar utilizator. Sistemul oferă posibilitatea monitorizării stării curente a documentelor (la ce serviciu/birou/ persoană se află documentul la un moment dat).

Prin introducerea sistemelor de informatizare de management al documentelor, timpul necesar procesării documentelor a scăzut în medie cu 15-20%, iar timpul necesar utilizatorilor de a rezolva problemele a fost redus cu până la 50%. Prin intermediul aplicației Dox.connect, se face publicarea în mod automat pe portalul instituției, www.primariatm.ro, a proiectelor de hotărâri a Consiliului Local, a hotărârilor de Consiliu Local, certificatelor de urbanism, autorizațiilor de urbanism, acord comercial.

f. Call Center

Call Center-ul (0256/969) a funcționat ca serviciu externalizat al Primăriei, până în anul 2013, după care a fost internalizat. Din noiembrie 2013 s-a renunțat la serviciul externalizat și a fost implementat un serviciu similar dar cu angajații Primăriei Timișoara. În timpul programului de lucru, se răspunde la telefon direct de către angajați, în funcție de problemele cetățeanului. Dacă problema nu se poate rezolva în timpul discuției telefonice, solicitarea poate primi număr de înregistrare în platforma Dox.Connect, urmând ca în continuare să fie rezolvată de angajații Primăriei ca orice altă solicitare depusă pe site sau direct la ghișee. În afara programului de lucru, există posibilitatea de a se înregistra mesaj.

Serviciul de Call Center s-a introdus din dorința de a economisi timpul cetățeanului, care poate să afle, în acest fel, la telefon, diverse informații, fără a mai fi nevoit să se deplaseze la Primăria Municipiului Timișoara.

g. Transmiterea on-line a ședințelor Consiliului Local al Municipiului Timișoara

Primăria Municipiului Timișoara este prima administrație publică locală din țară și a doua după Barcelona, din Europa, care, începând cu luna mai 2004, transmite on-line pe portalul instituției, www.primariatm.ro, ședințele Consiliului Local Timișoara.

Ideea acestui proiect a apărut din dorința de a contribui la creșterea transparenței actului decizional la nivelul Consiliului Local Timișoara și al Primăriei, prin oferirea de informații electronice cetățenilor, în timp real, și posibilitatea de a vedea cum gândesc și cum votează cei pe care i-au ales.

Ședințele de Consiliu Local sunt arhivate și se află pe portalul Primăriei Municipiului Timișoara, putând fi accesate în orice moment de cei interesați.

Toate aceste mecanisme de informatizare ale Primăriei Timișoara au fost premiate atât în țară, cât și în străinătate.

Structuri asociative

În exercitarea misiunii lor, autoritățile publice din arealul Polului de creștere Timișoara colaborează strâns și cu *structuri asociative*, inițiative ale societății civile, ale agenților economici sau ale structurilor administrative, al căror scop este creșterea performanței social-economice, îmbunătățirea calității vieții populației locale și promovarea valorilor specifice, în concordanță cu obiectivele europene ale Strategiei Europa 2020. Asociațiile din care face parte și Municipiul Timișoara sunt :

1. **Asociația de Dezvoltare Intercomunitară „Polul de Creștere Timișoara”**, înființată în februarie 2009 (în baza H.G nr. 998/27.08.2008 pentru desemnarea polilor naționali de creștere), în scopul cooperării între unitățile administrativ teritoriale membre, pentru realizarea în comun a unor proiecte de dezvoltare de interes zonal sau regional ori al furnizării în comun a unor servicii publice. *Obiectivul general al Asociației* este creșterea calității vieții

- și crearea de noi locuri de muncă în Polul de Creștere Timișoara, prin reabilitarea infrastructurii urbane și îmbunătățirea serviciilor urbane, inclusiv a serviciilor sociale, precum și prin dezvoltarea structurilor de sprijinire a afacerilor și a antreprenoriatului. Pentru a-și asigura o cât mai bună reprezentare a intereselor în fața autorităților naționale, Asociația de Dezvoltare Intercomunitară „*Polul de Creștere Timișoara*” a aderat la *Federația Națională a Zonelor Metropolitane și Aglomerărilor Urbane din România (FZMAUR)*, fiind membru activ al acesteia.
2. **Asociația „Automotivest”** a fost constituită în anul 2007, în scopul creșterii competitivității pe piață a membrilor rețelei de tip „cluster” din Regiunea Vest pentru industria auto. Membrii asociației sunt ADR Vest, SC Interpart Production SRL, SC Inteliform SRL, CCIAT, CCIAA, Municipiul Arad, Municipiul Timișoara, ISIM Timișoara, SC Dura Automotive Romania SRL, SC Nutechnologies SRL, SC Yazaki Component Technology SRL, INCEMC Timișoara, Asociația Tehimpuls, Fundația Româno-Germană de Pregătire și Perfecționare Profesională în Domeniul Construcțiilor Timișoara, SC Continental Automotive Romania SRL, SC Centrul de Prelucrări Metalice Bocșa, Universitatea Politehnica Timișoara și Universitatea Aurel Vlaicu Arad. Asociația și-a propus ca *obiectiv* dezvoltarea și creșterea competitivității sectorului automotive în Regiunea de Vest. În acest sens a oferit sprijin firmelor de profil din zonă și a implementat proiecte de pregătire. Municipiul Timișoara în calitate de membru al asociației, prin persoanele desemnate, este reprezentat în Adunarea Generală a Asociațiilor.
  3. **Asociația „Clusterul Regional Tehnologia Informației și a Comunicațiilor Regiunea Vest, România”**, din care Municipiul Timișoara face parte încă de la fondare, în anul 2011, alături de reprezentanți ai autorităților publice (Consiliul Județean Timiș, Consiliul Județean Caraș Severin, Consiliul Județean Arad, Agenția pentru Dezvoltare Economico-Socială a județului Hunedoara din cadrul Consiliului Județean Hunedoara, Primăria Arad, Primăria Deva și Primăria Reșița) și ai Agenției de Dezvoltare Economică Timiș, reprezentanți ai mediului universitar (Universitatea „Politehnica” din Timișoara, Universitatea de Vest din Timișoara, Universitatea „Aurel Vlaicu” din Arad), reprezentanți ai mediului de afaceri (IBM România, Alcatel Lucent România, Kathrein România, LASTING Systems, ETA2U, OCE Software România, Deltatel, Vox Filemakers Solutions, Genisoft, ACI Worldwide, SSI Schaeffer, Berg Computers), precum și reprezentanți ai Institutului E-Austria Timișoara și ai Agenției pentru Dezvoltare Regională Vest, organism neguvernamental, nonprofit și care reunește principalii actori regionali din sectorul TIC - IMM-uri, multinaționale, universități și administrație publică din Regiunea de Vest. *Obiectivul strategic al clusterului* este promovarea și susținerea întreprinderilor regionale din sector pentru a deveni actori pe piața globală, generatori de produse proprii, cu valoare adăugată, sub un brand regional puternic. Prin crearea acestui cluster, se deschid noi oportunități de finanțare în sprijinul firmelor din sectorul Tehnologiei Informației și a Comunicațiilor și, implicit, de dezvoltare economică a Regiunii de Vest.
  4. **Asociația Clusterul pentru Turism Banat CLUSTURBANAT**. Scopul principal al asociației este de a contribui la armonizarea politicilor, strategiilor și acțiunilor concrete în domeniul turismului cu cerințele complexe, generale sau specifice ale mediului economic, social și cultural, la nivel regional, județean și local. Asociația are 22 de membri fondatori, printre care Consiliul Județean Timiș, Consiliul Local Timișoara, ADR Vest, ADETIM, Camera de Comerț, Industrie și Agricultură, Universitatea de Vest Timișoara, societățile care

administrează stațiunile Buziaș și Călacea, agenții, operatori de turism și firmele care se ocupă cu instruirea personalului sau care asigură servicii pentru evenimente. Printre obiectivele clusterului se numără: promovarea și dezvoltarea competitivă a cercetării, educației, inovării; promovarea și susținerea de inițiative legislative menite să reglementeze aspecte de interes pentru sectorul de activitate; sprijinirea integrării ofertei de educație cu nevoile reale ale mediului de afaceri din domeniul turismului; creșterea accesibilității la finanțările europene și internaționale în baza unei strategii și a unui pachet integrat de proiecte; intermedierea de parteneriate și cooperări internaționale; realizarea unui centru de dezvoltare și training pentru sectorul de turism; promovarea destinațiilor turistice locale, județene și regionale.

5. **Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Deșeurii Timiș.** Aceasta s-a constituit în scopul înființării, organizării, reglementării, exploatării, monitorizării și gestionării în comun a serviciului de salubritate a localităților, pe raza de competență a unităților administrativ-teritoriale membre, precum și realizarea în comun a unor proiecte de investiții publice de interes zonal sau regional destinate înființării, modernizării și/ sau dezvoltării, după caz, a sistemelor de utilități publice aferente Serviciului, pe baza strategiei de dezvoltare a acestuia. Interesul comun ce stă la baza constituirii Asociației este interesul general al locuitorilor de pe raza unităților administrativ-teritoriale membre pentru îmbunătățirea calității serviciilor de salubritate, în condițiile unor tarife și/sau taxe care să respecte limitele de suportabilitate ale populației și principiul „poluatorul plătește”, atingerea și respectarea standardelor europene privind protecția mediului, precum și creșterea capacității de atragere a fondurilor pentru finanțarea investițiilor necesare în infrastructura tehnico-edilitară aferentă Serviciului.
6. **Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Apă - Canal Timiș,** structura cu personalitate juridică ale cărei responsabilități sunt în zona serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare, pe raza de competență a unităților administrativ-teritoriale membre. Scopul înființării acestei asociații este de a elabora strategia județului pentru infrastructura de apă - canal. Autoritățile speră ca, până în 2018, să nu mai existe localitate Timișeană fără rețea de apă și canalizare.
7. **Asociația Clusterul de Energii Sustenabile din România ROSENC** este o asociație cu personalitate juridică română, de drept privat fără scop patrimonial, neguvernamentală, non-profit, apolitică și independentă, care funcționează potrivit legislației române (OG nr. 26/2000) și a statutului său. Particularitatea asociației de tip Cluster este faptul că membrii săi provin în mod obligatoriu din cele trei medii: privat, cercetare - dezvoltare și public. Scopul Asociației îl reprezintă promovarea României și a Regiunii Vest, pe termen lung, ca lider în sectoarele energiilor regenerabile, eficienței energetice și noilor energii sustenabile și participarea în rețelele internaționale ca partener sau coordonator de proiecte pentru creșterea competitivității organizațiilor din asociație, prin cooperare națională și internațională.
8. **Asociația „Societatea Metropolitană de Transport Timișoara”** s-a constituit în anul 2009, în scopul dezvoltării intercomunitare a transportului public de persoane între Timișoara și localitățile învecinate. În prezent, serviciul de transport metropolitan se desfășoară pe următoarele rute:
  - ▶ M30 – Timișoara – Ghiroda
  - ▶ M35 – Timișoara – Giarmata Vii
  - ▶ M36 – Timișoara – Utvin – Sânmihaiu Român – Sânmihaiu German
  - ▶ M44 – Timișoara – Becicherecu Mic
  - ▶ M45 – Timișoara – Dumbrăvița

9. **Asociația Localităților și Zonelor Istorice și de Artă din România ALZIAR**, la care Municipiul Timișoara a aderat în anul 2011. Asociația este o organizație neguvernamentală având ca obiectiv principal conservarea, protejarea și valorificarea patrimoniului cultural (conform HCL 360/25.10.2011). ALZIAR a luat ființă la data de 15 iunie 2004 la inițiativa Ministerului Transporturilor, Construcțiilor și Turismului din România, municipiilor Alba Iulia și Târgoviște și Asociației franceze a orașelor și regiunilor de artă și istorie și orașelor cu zone protejate. Sediul asociației este în municipiul Târgoviște, Bd. Calea Domnească nr. 208. Asociația are în prezent 32 de membri – 14 consilii județene și 18 primării. În cadrul acestei asociații, autoritățile locale din România cu patrimoniu cultural pot acționa într-un cadru organizat pentru crearea unui cadru legislativ coerent care să identifice, să protejeze și să introducă în circuitele turistice zonele istorice, culturale și artistice, dezvoltarea unei strategii naționale unitare, conformă cu reglementările europene în domeniu, și promovarea acestui patrimoniu cultural la nivel local, regional, național, european și internațional. De asemenea, asociația oferă consultanță membrilor pentru elaborarea de proiecte pentru atragerea de finanțări externe și asistență în stabilirea de micropartneriate cu persoane și organizații din străinătate.
10. **Asociația pentru Managementul Energiei**, în care Municipiul Timișoara este membru: Asociația pentru Managementul Energiei - AMET este o instituție independentă, un organism calificat, care își desfășoară activitatea în interes comunitar și al cărei obiectiv principal este de a participa la dezvoltarea sustenabilă a județului Timiș și a regiunii, prin promovarea eficienței energetice și a utilizării resurselor neconvenționale de energie. Scopul principal al AMET este promovarea conceptului de energie durabilă și a principiilor de management al energiei la nivelul autorităților locale, al instituțiilor de învățământ și sănătate, al agenților economici, promovarea în plan local, regional și național a *Acquis*-ului comunitar al politicii energetice europene, încurajarea pătrunderii pe piața locală a tehnologiilor regenerabile și a tehnologiilor de eficientizare energetică, schimbarea mentalității și comportamentului utilizatorilor de energie și promovarea la nivel local, regional, național, european și internațional a intereselor locale și atragerea de finanțatori pentru programele și proiectele locale de dezvoltare economică și socială specifice domeniului energiei, protejării mediului, precum și altor domenii în legătură cu acestea.
11. **Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Pădurea Bistra**
Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Pădurea Bistra a fost creată prin asocierea Municipiului Timișoara cu Orașul Recaș și Comunele Bucovăț, Ghiroda și Moșnița Nouă, în scopul conservării și protejării biodiversității, prin implementarea unor proiecte în concordanță cu prevederile Programului European „LIFE Natură și Biodiversitate”, prin asigurarea unei colaborări regionale, naționale și internaționale. Obiectivele acestei asociații sunt, printre altele, obținerea unor finanțări și implementarea proiectelor propuse, prin programe ca Programul „LIFE” sau Programul de cooperare transfrontalieră, prin care asociația poate depune proiecte în vederea îndeplinirii scopului propus, educarea populației în vederea protejării naturii, conservării biodiversității, crearea unor programe cu caracter educativ și recreativ.”

FACILITĂȚI ADMINISTRATIVE

În conformitate cu strategia de dezvoltare a administrației publice locale, eficientizarea sistemului administrativ și reducerea birocrăției în vederea accelerării și facilitării accesului pe piață a investitorilor reprezintă o prioritate. Încă din anii 2000, administrația publică din

Timișoara a fost preocupată de îmbunătățirea mediului de afaceri inclusiv prin reducerea procedurilor birocratice și acordarea de facilități pentru investitori în vederea stabilirii și dezvoltării companiilor în Timișoara, prin implementarea programului „Să facem afaceri simplu și rapid”. În urma finalizării acestuia, Timișoara a fost primul oraș din România care a primit calificativul „oraș de 5 stele”, adică „oraș deschis la investiții”.

Prin Hotărârea Consiliului Local nr. 132/28.09.2012 modificată de Hotărârea Consiliului Local nr.614/10.12.2013, autoritățile locale din Timișoara au aprobat o schemă de ajutor de minimis pentru atragerea de investiții și crearea de noi locuri de muncă pe teritoriul municipiului Timișoara. Facilitățile fiscale care se pot acorda întreprinderilor în cadrul acestei scheme de minimis, pentru realizarea unei investiții inițiale, constau în reducerea sau scutirea de la plata impozitului pe clădiri și a impozitului pe teren, în funcție de valoarea investițiilor efectuate și a numărului de noi locuri de muncă create ca urmare a realizării investițiilor, cu condiția menținerii investițiilor și a locurilor de muncă nou create pentru o perioadă de minim 5 ani (tabelul 1).

Tabelul 1. Facilitățile fiscale acordate întreprinderilor în cadrul schemei de minimis

Valoarea investiției	Nr. locuri de muncă nou create	Facilități acordate*	
		Reducerea impozitului pe clădiri (%)	Scutire de impozitul pe teren
2,5 – 4,99 mil. euro	≥30	15%	100%
5,0 – 9,99 mil. euro	≥ 60	20%	100%
10,0 - 14,99 mil. euro	≥140	30%	100%
15,0 - 19,99 mil. euro	≥250	40%	100%
Peste 20 mil. euro	≥ 500	80%	100%

*Scutirile nu vor putea depăși pragul de 708.000 lei/an

Prin Hotărârea Consiliului Local nr.133/28.09.2012 autoritățile locale au aprobat o schema de ajutor de minimis în vederea scutirii de la plata majorărilor de întârziere aferente obligațiilor fiscale neachitate în termen, constând în impozit/țaxa pe clădire și/sau impozit/țaxa pe teren, datorate bugetului local de către întreprinderile de pe raza administrativ teritorială a municipiului Timișoara, precum și de către persoane juridice fără scop lucrativ care nu desfășoară activități economice.

Prin Hotărârea Consiliului Local nr.285/18.12.2012 (art.6 și anexa 3) autoritățile locale au aprobat scutirea de la plata impozitului pe clădiri pe o perioadă de 7 ani aferent imobilelor reabilite pentru proprietarii apartamentelor din blocurile de locuințe și ai imobilelor care au executat lucrări de intervenție recomandate de către auditori energetici pe cheltuiala proprie.

Prin Hotărârea Consiliului Local nr.237/29.05.2012 s-au stabilit o serie de stimulente fiscale pentru persoanele fizice:

- scutirea de la plata impozitului pe clădiri pentru locuința de domiciliu în anul 2013 pentru montarea și punerea în funcțiune de panouri sau instalații solare pentru încălzirea apei menajere și / sau încălzirii locuințelor, respectiv panouri fotovoltaice pentru producerea /stocarea energiei electrice (anexa 4)
- scutirea de la plata impozitului pe clădiri pentru locuința de domiciliu în anul 2013 proporțional cu efortul financiar al contribuabilului (20% lucrarea de reabilitare realizată prin intermediul programelor guvernamentale și 100% lucrearea de reabilitare realizată exclusiv din venituri proprii) la care au fost realizate următoarele lucrări: înlocuire tâmplărie exterioară a clădirii cu

tâmplărie din geam termopan; înlocuire acoperișuri tip terasă cu acoperișuri tip șarpantă sau refacerere acoperișuri vechi tip șarpantă; izolații termice și hidro la fațadele și terasele imobilelor.

Prin Hotărârea Consiliului Local al Municipiului Timișoara nr.131/25.03.2014, modificată de Hotărârea Consiliului Local al Municipiului Timișoara nr. 230/20.05.2014 și de Hotărârea Consiliului Local al Municipiului Timișoara nr.145/20.03.2015, a fost aprobată schema de ajutor de minimis privind dezvoltarea regională „CLĂDIRIA VERDE”. Aceasta prevede reducerea impozitului pe clădiri, în funcție de nivelul de sustenabilitate al clădirii, cu 50%, 35% sau cu 20%, în cazul în care clădirea deține un certificat de performanță energetică clasa A; precum și un certificat de sustenabilitate atestând nivele tehnice de performanță, ierarhizate, stabilite în sisteme recunoscute internațional (BREEM, DGNB, LEED etc.). Este o măsură a administrației locale, prin care se urmărește stimularea preocupării cetățenilor pentru creșterea eficienței energetice a clădirilor, prioritate a Strategiei Europa 2020, cu scopul creșterii nivelului de trai al populației.

Necesitatea realizării unor servicii de interes local, precum și necesitatea dezvoltării economice locale au condus autoritățile locale către o colaborare cu o serie de instituții locale, regionale, naționale. Astfel, sub controlul autorităților locale, anumite servicii, prin crearea cadrului legislativ necesar, sunt prestate de către regii autonome sau societăți comerciale.

De exemplu, începând cu anul 2004, serviciile de producere și distribuție a energiei termice și a apei calde menajere în sistem centralizat sunt asigurate, pentru municipiul Timișoara, de către S.C. Colterm S.A., companie locală de termoficare, care a luat naștere din fuziunea producătorului de energie termică S.C. Termocet 2002 S.A. și distribuitorul de energie termică R.A. Termoficare Calor. Alimentarea cu energie termică a municipiului Timișoara se realizează în cea mai mare parte prin intermediul a 3 centrale termice (CET Centru, CET Sud, CET Freidorf) și 18 centrale termice de cartier, care alimentează 114 puncte termice urbane. Prin acest sistem sunt alimentate un număr de aproximativ 72.000 de apartamente din care peste 5700 prin centrala de cogenerare Freidorf.

În luna septembrie 2005, serviciul de iluminat public a fost de asemenea concesionat pe o durată de 10 ani. În conformitate cu contractele de concesiune aflate în derulare, serviciile de întreținere, modernizare și extindere iluminat public în municipiul Timișoara sunt prestate de compania Luxten - la sud de Canalul Bega și de compania ELBA la nord de canalul Bega.

De asemenea, serviciile de transport public urban în Timișoara sunt asigurate de Regia Autonomă de Transport Timișoara.

Serviciile de alimentare cu apă și de canalizare necesare Polului de creștere Timișoara sunt asigurate de S.C. Aquatim S.A. Societatea Aquatim asigură alimentarea cu apă a peste 23.000 de clienți, acoperind în prezent atât necesarul debitelor cât și al presiunilor la utilizator pentru majoritatea consumatorilor, fiind posibilă livrarea suplimentară de apă potabilă din rețeaua municipiului Timișoara și către localitățile periurbane. În prezent, S.C. Aquatim S.A. este operator regional pentru servicii de apă și canalizare, acoperind o mare parte a județului Timiș.

S.C. E.ON Gaz România S.A. este o societate comercială cu capital majoritar privat, rezultată prin privatizarea fostei societăți S.C. DISTRIGAZ NORD S.A., care asigură serviciile de distribuție a gazelor naturale. Centrul Operațional Timișoara are reprezentanți permanenți care asigură intervențiile de urgență și alte activități specifice distribuției gazelor naturale. Alimentarea cu gaze naturale a municipiului Timișoara se face printr-o rețea de repartiție de medie presiune, conectată la trei stații de reglare-măsurare-predare, amplasate pe Calea Moșniței, pe Calea Lipovei și în zona fostei Fabrici de Zahăr. De la rețeaua de repartiție de medie presiune

sunt alimentate stațiile de reglare-măsurare ale marilor consumatori și stațiile de reglare-măsurare de sector. În prezent, în municipiul Timișoara funcționează 28 stații de reglare măsurare (industriale și de sector).

Administrația publică locală oferă infrastructura care sprijină eforturile comunității și cetățenilor în domeniul economic, politic, social și cultural.

Rolul administrației publice locale se schimbă și va continua să se schimbe pe măsura ce problemele economice și sociale pe care le întâmpină continuă să crească.

Bugetele UAT-urilor din arealul Polului de creștere Timișoara

Forța economică a unui centru urban și a ariei sale de coordonare, în cazul nostru Polul de creștere Timișoara, este ilustrată și de bugetele administrate de unitățile administrativ-teritoriale componente. Acestea sunt alimentate din taxele și impozitele locale, care constituie partea cea mai însemnată a *bugetului local*, reflectând forța agenților economici implantați în fiecare localitate, la care se adaugă prelevările de la bugetul de stat și fondurile europene atrase. Bugetul local este completat de *bugetul împrumuturilor interne și externe*, precum și de *bugetul instituțiilor publice finanțate din venituri proprii* (fără subvenții din bugetul local), împreună alcătuind *bugetul consolidat* al unității administrativ-teritoriale.

Dacă, în mod normal, bugetul local cunoaște oscilații mai reduse de la un an la altul (cu excepția situațiilor în care se angajează fonduri europene mari pentru realizarea unor obiective de anvergură), bugetul consolidat poate varia în limite mai largi de la un an la altul, îndeosebi ca urmare a oscilației împrumuturilor externe și interne. Accentuarea în etape a descentralizării a făcut ca atribuțiile autorităților locale să crească, fapt reflectat și de creșterea în timp a volumului bugetelor consolidate pe care acestea le administrează. Este ceea ce se poate vedea și prin compararea bugetelor celor mai importante orașe ale României, unele din ele aflate în competiție cu municipiul Timișoara (tabelul 2).

Tabelul 2. Evoluția bugetelor locale ale celor mai mari orașe ale României, în perioada 2011-2013

(Mii lei, prețuri curente)

Orașul	2011		2012		2013	
	Venituri	Cheltuieli	Venituri	Cheltuieli	Venituri	Cheltuieli
Timișoara	676.057,99	680.770,86	900.331,73	929.971,24	1.036.655,79	1.038.603,04
Iași	706.465,40	746.698,87	727.723,69	769.410,34	957.984,26	983.404,93
Cluj-Nap.	642.736,006	604.286,968	647.195,786	638.213,753	772.919,000	826.869,000
Constanța	482.947	571.038	452.628	504.781	569.299	618.750
Craiova	494.261	495.831	620.078,10	633.579,10	591.247	591.701
Brașov	456.426	482.961	537.784	587.627	583.109	597.051
București	4.282.027	4.766.099	4.648.336	4.916.489	4.577835	4.607224

(Sursa : Date publicate pe site-urile oficiale ale primăriilor analizate, accesate în ianuarie 2015)

Se remarcă astfel că, în intervalul 2011-2013, bugetul Timișoarei a înregistrat creșteri de la un an la altul, ajungând la peste un miliard de lei în 2013, fapt care plasează orașul de pe Bega pe locul al doilea în țară, după București. Conform datelor disponibile pe site-urile oficiale ale primăriilor orașelor comparate, doar municipiile Iași și Cluj-Napoca au bugete apropiate de cel al Timișoarei, în timp ce în cazul municipiilor Constanța, Brașov sau Craiova valorile sunt semnificativ mai modeste și înregistrează oscilații de la un an la altul. În acest context, evoluția bugetului consolidat al municipiului Timișoara reflectă o bună capacitate de a face față crizei

economico-financiare și de a fixa resurse de dezvoltare în plan local. În structura bugetului, un rol important revine sumelor consacrate dezvoltării.

Această caracteristică este specifică și majorității comunelor din componența Polului de creștere Timișoara. Pe ansamblu, spațiul rural aflat sub influența directă a municipiului adaugă venituri bugetare de cca 150 mil. lei, contribuind astfel la formarea unui pol economic de remarcabilă forță în vestul României, care gestionează bugete de peste 1,2 miliarde de lei anual (tabelul 3).

Tabelul 3. Evoluția bugetelor locale ale UAT din arealul Polului de creștere Timișoara (2011-2013)

(Mii lei, prețuri curente)

Orașul/comuna	2011		2012		2013	
	Venituri	Cheltuieli	Venituri	Cheltuieli	Venituri	Cheltuieli
Timișoara	676.057,99	680.770,86	900.331,73	929.971,24	1.036.655,79	1.038.603,04
Becicherecul Mic	4.585,34	4.573,77	5.309,13	5.324,49	4.617,82	4.546,19
Bucovăț	2.662,57	3.089,14	3.057,25	3.662,25	2.983,76	3.025,26
Dudeștii Noi	7.561,44	7.082,48	5.768,25	6.675,47	6.840,82	6.839,59
Dumbrăvița	13.744,05	13.698,91	14.246,89	14.167,04	16.370,98	16.271,46
Ghiroda	21.202,99	11.872,99	26.890,10	11.984,32	31.881,96	17.743,49
Giarmata	8520,44	7512,12	8929,65	9091,47	10.496,31	7.655,05
Giroc	19.440,055	19.269,506	19.327,881	19.478,235	22.470,167	22.028,958
Moșnița Nouă	7273,57	6.541,40	12.145,51	12.132,74	10.766,18	10.115,75
Orțișoara	6297,82	6288,89	7084,32	7201,48	7789,24	7377,77
Parța	5442,310	5442,310	5939,210	6413,990	7071,180	7521,760
Pișchia	11.622,33	11.202,55	8.163,47	8.141,59	6.917,15	5.923,41
Remetea Mare	3365,508	2393,159	2485,732	2219,267	3480,183	2501,347
Săcălaz	16.696,442	12.883,967	18.542,672	15.464,755	22.617,095	22.549,296
Sânmihaiul Român	7541,81	8052,83	7115,18	7809,54	7513,44	7852,36
Șag	5237,00	4295,00	4089,00	4463,00	4347,00	4546,00
<i>Total rural</i>	141.193,68	112.326,03	149.094,25	134.229,64	166.163,29	146.497,69
<i>Total pol creștere</i>	817.251,67	793.096,89	1.049.425,98	1.064.200,88	1.202.819,08	1.185.100,73

(Sursa: date furnizate de primăriile UAT-urilor membre ale PCT)

Dintre comune, bugetele cel mai mari sunt administrate de localitățile care ocupă locuri fruntașe și la alți indicatori social-economici, cum ar fi numărul de salariați, cifra de afaceri sau profitul brut. Astfel, comunele Săcălaz și Giroc au bugete anuale de peste 22 de milioane lei fiecare, urmate îndeaproape de comunele Ghiroda și Dumbrăvița, cu 16-17 mil. lei. Bugete modeste administrează comunele Remetea Mare și Bucovăț, cu mai puțin de 4 mil. lei fiecare (tabelul 3). Acestea, ca și alte comune, încă neantrenate în expansiunea economică locală sau situate în inelul al doilea de UAT-uri din arealul polului, constituie spații predilecte de creștere economică viitoare, pe măsură ce spațiile viabilizabile pentru investiții vor fi ocupate în comunelke deja dezvoltate, iar prețurile terenurilor vor avantaja locații noi. Dintre acestea, perspective remarcabile au comunele străbătute de autostrada Nădlac – Timișoara – Lugoj (Giarmata, Sânandrei, Remetea Mare etc.), care vor găzdui principalele platforme de producție și servicii economice care vor fi amenajate în preajma autostrăzii.